

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumerează și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Sibiu, 12 Septembrie st. v.

Mâne seară se deschid porțile parlamentului unguresc. Este al treilea period al dietei unguresci în zilele lui Tisza.

Tunetele dela Sân-Mărtin și Oradea-mare și apoi torentele de vorbe eșit din nuorii biroului de presă din Budapesta au vestit deja și mai vestesc sosirea unui pop, ce amenință libertatea.

Este important dară periodul legislativ ce urmează. Mai important decât toate câte au premers.

Dealtminterea se fim drepti. Toate perioadele legislațiunii unguresci, dela începutul dualismului încoace, au fost importante. Căci toate—la început mai cu sială—au venit să demonstreze *ad oculos* ceea ce lumea străină, din apropiere și din depărtare, nu putea pricepe.

Era lumea într'o mare rătăcire asupra Ungariei, mai cu seamă asupra Maghiarilor din Ungaria și Transilvania. Lumea îi credea pe Maghiari nisce modeluri ilustre de companioni ai libertății ear' pe naționalități incapabile de a cuprinde și de a suporta libertatea.

Prin scrieri periodice de tot felul Maghiarii s'au silit din toate puterile lor să confirme pe publicul Europei și al lumii civilizate în presupunerea că, fără de spriginul lor, libertatea și cu ea împreună cultura și civilizațiunea din lume este în pericol.

Europa și lumea civilisată nu scia ce nedreptate mare face Maghiarilor, când după *Világos*, în 1849, îi plângea timbrându-i de martiri ai libertății.

Înfrângerea venise prea în pripă și după înfrângere tot prea în pripă guvernul absolutistic nemțesc. Maghiarii, pentru cine a avut ochi de a-i pute vedea, erau considerați de ceea ce în adevăr sunt, de asupritori. Lumea cea cultă însă, care îi cunoscea numai din corespondențele ce vre-o câțiva fruntași maghiari le scriau la diare în străinătate, îi ținea de cavaleri, de oameni, care se sciu jertfi nu numai pentru apărarea libertății lor față cu alții, dar cu resignațiune de martiri adeverați chiar și pentru libertatea altora.

De aci o mulțime de descrieri pe dos în Europa apuseană despre raporturile interne ale monarhiei Habsburgilor.

A venit dualismul. Martirii de odinioară sunt supuși în modul cel mai neinfluențat examenului, dacă sunt în adevăr sau nu sunt oamenii libertății.

Căci toate perioadele dietei unguresci dela începutul dualismului încoace au avut să resoalve problema, dacă Maghiarii în adevăr sunt sau nu oamenii libertății.

Dar cum au rezolvat-o?

Înainte de toate Maghiarii 'și-au asigurat și libertățile și beneficiile acestora numai pentru sine. Odată aceste asigurate, s'au năpusit asupra tuturor acuisițiunilor de mai nainte ale naționalităților.

Prin felurite legi, treptat le-au desbrăcat și de posibilitatea de a-și apăra față cu Maghiarii drepturile, ce le-au avut.

Între cei desbrăcați ocupau un loc însemnat Românii din Transilvania.

Când acestia se țineau mai siguri că sunt adăpostiți sub acoperământul unor legi în toată valoarea, atunci toată clăditura dispare dinaintea șovinismului unguresc.

Porțiunea leului în privința aceasta însă aparține celui mai „liberal“ între „liberali“, d-lui Tisza. Toate legile asupritoare de naționalități datează dela dînsul.

Fie-care period dela 1875 încoace aducea câte o spaimă naționalităților nemaghiare din Ungaria. În special Românii ardeleni au avut să îndure mari umiliri. Pe lîngă proiectele de legi, privitoare la restricțiunea intrucțiunii în limba maternă, Românii ardeleni au trebuit să mai înghiță și nodurile unei legi speciale electorale, prin care, când ar vră să participe la alegeri, numărul alegătorilor să le fie cât se poate de redus.

Toată laboarea aceasta de nouă ani se vede acum, că a fost numai pregătire.

„Ce e mai bun“ avea să vină la urmă.

Dl Tisza, între „liberali“ „cel mai liberal“, după o pregătire treptată de nouă ani, ne anunță, că încoronarea opului acum are să se facă, în periodul legislativ ce are să se deschidă.

Ce frumos! unul dintre preținșii martiri ai libertății, care până la 1875 vrea independența Ungariei cel mult pe lîngă o uniune personală cu Austria, acum, pe la jumătatea deceniului al nouălea din secolul al nouăspredecelea este atât de norocos, încât în fruntea guvernului unguresc și în fruntea unei majorități, scoase prin întervenirea aparatului administrativ și judecătoresc și reprezentând mai numai naționalitatea cea „cavalerescă“ de „martiri ai libertății“, să restrîngă libertățile și să introducă absolutismul!

Unde e domnul Bach?!

Opera lui atât de hultă, cu deosebire de Maghiari, îmbrăcată în costum liberal unguresc și cu perspectiva de a primi și sancțiunea constituțională ar trebui să-l satisfacă pe vecii vecilor.

Cumcă d-l Tisza vrea să restrîngă libertățile numai încape nici o îndoială. Ear dacă cineva s'ar pute îndoii încă în cuvintele rostite la Oradea-mare, cetească presa guvernamentală maghiară și se va convinge, cum presa aceasta justifică restricțiunile din cestiune.

Nici mai mult nici mai puțin, curțile cu jurați trebuie cassate, dice presa guvernamentală, ca d. e. Românii și Sașii să nu mai agiteze contra statului maghiar și contra naționalității maghiare, fără de a fi pedepsiți; trebuie introdusă confiscarea operelor și foilor periodice, dice altă foaie. În sfîrșit procurorii vor căpeta mult de lucru *ad majorem „libertatis“ gloriam*.

Au „dreptate“ foile guvernamentale. Cine au mai vădut, într'un stat liberal *per excellentiam*, să îndrănească cineva,

nefind Maghiar, să se apere, fără de a fi pedepsit ca agitator?!

Maghiarii au depus dar examenul din liberalism, însă într'un mod deplorabil.

O mângăiere tristă, dar mângăiere și aceasta, că o să avem un absolutism „constituțional“ unguresc pe față și nu mai mult sub vîl ca cel de până acum.

Asupra posibilității acestui absolutism modern, după ce lucrurile s'au desvoltat până la stadiul de față, n'avem să stăm de loc pe gânduri. Dieta este în partea cea mai mare aleasă pe placul dlui Tisza. S'ar pute oare ca partea aceasta mare, care cu alte cuvinte se numește majoritate, să se arete neascultătoare și tot odată și ingrată cu cel ce 'și-a luat osteneala ca să o aleagă?

Majoritatea aleasă anume ca să asculte și să voteze ar eși din deprinderile ei, dacă n'ar vota cum i se dice să voteze.

Și va vota și absolutism vom avă.

Acest absolutism însă va fi actul cel din urmă al dramei.

Nu credem că popoarele Ungariei și Transilvaniei, vor suporta timp îndelungat feliul cel nou de jug; ci avem credința că ele vor recurge în contra lui în interesul libertății nemincinoase a tuturor și în interesul întregității monarhiei.

Idea de stat maghiar.

„Românii sînt patrioți rei, pentru-că nu aderă la *idea de stat maghiar*“: acesta este refrenul țilnic al sferelor politice maghiare, și pentru-ca pe viitor să numai îndrăznim a nu adera, dl Tisza voiesce să se investească cu puteri excepționale.

Lucrul, după cum vedem, începe a deveni cât se poate de serios.

Este timpul dar să întrebăm pe politiciii maghiari: Ce este această idee de stat maghiar, care pentru ei formează criteriul iubirei sau ne iubirei de patrie?

Noi Românii pecăt scim, totdeauna ne am împlinit îndatoriile față cu statul; plătim cu sfințenie impositile de bani și de sânge; nu există în sarcina noastră nici un act de tradare sau nesupunere față cu legile în vigoare; ba în iubirea noastră de liniște și ordine ne-am supus autorităților chiar și atunci, când legile în care se mai ia oare-care privire la noi, au fost aplicate în sens diametral opus de cel intenționat.

Unde este dar nepatriotismul? — Nu sîntem aderenți ai ideei de stat maghiar!

Ne-am bătut adeseori capul să înțelegem: cum se poate ca un popor, care dovedesce prin fapte că aderă la statul în care trăiesce, totuși să fie nepatriot pentru-că nu aderă la o idee? Cine înțelege acest lucru, să ne explice și nouă, căci noi cu mintea noastră nu putem înțelege.

Pentru noi statul nu este o idee, ci este o realitate, și caracterul lui nu se determină prin teorii importate din alte țeri

cu alte împregiurări, ci prin starea reală a lucrurilor la noi. „Idea de stat maghiar“ poate să încăldească inimile compatrioților maghiari, dar ea nu va pute nici odată să facă nefăcut ceea ce fie-care vede cu ochii. Caracterul statului nostru nu poate să fie decât poliglot, cătă vreme vor mai exista și alte neamuri afară de cel maghiar.

Scim și noi să respectăm tradițiunile și numirile consfințite prin o mulțime de legi, scim că țerile care aparțin coroanei Stului Stefan se numesc cu numele colectiv Ungaria și că statul în care trăim se numește statul ungar. Ceea-ce nu intră însă în capul nostru, este idea de stat maghiar; adevă tendența de a da statului maghiar un caracter exclusiv național-maghiar.

În alte țeri unde nu există decât un singur popor, acesta poate să imprime statului caracterul seu, dar la noi unde majoritatea poporațiunii este nemaghiară, a nega caracterul poliglot al statului numai un Maghiar șovinist o poate face, care nu visează altceva, decât contopirea tuturor popoarelor în poporul maghiar.

Aceasta și este cauza de se accentuează așa de mult de cătră sferile politice maghiare idea de stat maghiar; prin ea vor să exprime dreptul de a maghiarisa; vor să dică că noi sîntem buni de plată, buni de a ne vărsa sângele pentru patrie, dar ca să valorăm și noi ceva în viața publică, aceasta nu se poate: este în contra ideei de stat maghiar. Statul este monopol al elementului maghiar și cine voiesce să se bucure de beneficiile lui, trebuie să fie Maghiar.

Eată punctul împregiurului căruia se învîrtesce la noi întreaga politică. În loc de a avă în vedere adevăratele scopuri ale statului, în loc de a lucra împreună pentru realizarea, lor, ni se impune o luptă, care nu este de folos nici pentru noi nici pentru Maghiari și care slăbesce în mod considerabil puterile vii ale statului.

Nu scim când vom eși odată din aceste frământări seci. Ceea-ce scim însă este că Maghiarii prin sistemul politicii lor, ce-l învîlue cu idea de stat maghiar, nu vor ajunge nici odată acolo unde țintesc. Poporul român va exista, cu toate încercările ce se fac de a-l desface în atome și a-i nega existența ca popor.

Pot atotputernicii țilei să facă ori cât de multe recensimente despre numărul poporației, fără de a introduce și o rubrică specială pentru naționalități; pot să facă istoria Ungariei vorbind numai de națiunea maghiară; pot să șteargă chiar și din opul, ce se face sub auspiciile viitorului nostru Monarch, capitolul, în care să se vorbească despre Români ca popor deosebit de celelalte popoare; pot să le facă toate acestea, au puterea în mâinile lor, dar adevărul va rămâne pururea adevăr și el mai curînd sau mai târziu va trebui să easă la lumină.

Idea de stat maghiar poate să amăgească pe Maghiari, să-i facă a crede că ei sînt stăpâni exclusivi preste pămîntul

Bursa de Viena

Table with financial data for the Vienna stock exchange, including interest rates and bond prices.

Bursa de Budapesta

Table with financial data for the Budapest stock exchange, including interest rates and bond prices.

Bursa de Bucuresti.

Table with financial data for the Bucharest stock exchange, including interest rates and bond prices.

Concurs.

Devenind vacante următoarele știpendii și anume: a) Cel de 100 fl. v. a. pe an pentru studenți la școale comerciale din patrie; b) Cel de 50 fl. v. a. din fundațiunea „Dobâca“ pentru gimnastiști; c) Cel de 20 fl. v. a. din fundațiunea „E. D. Bașota“ pentru gimnastiști; d) Cel de 60 fl. din fundațiunea „Galiliană“ pentru gimnastiști. e) Un știpendiu de 50 fl. din fundațiunea „fraților (Radu și George) Riurianu“ pentru studenți dela școale medii. f) 2 ajutoare à 20 fl. pe an din fundațiunea „Tofăleană“ pentru meseriași; cu preferență pentru descendenții din vr'o familie a fostei comune „Tofalău“, se escrie prin aceasta concurs pentru conferirea lor. Cererile au se fie prezentate subsemnatului comitet până la 20 Octomvrie st. n. a. c. însoțite pentru știpendiile de sub a—e de următoarele documente: 1. Atestat de botez. 2. Atestat școlastic de pe semestrul II-lea al anului școlastic precedent. 3. Atestat de frecuentare din anul școlastic curent. 4. Atestat de sărăcie, eventual de stare orfană, dela primăria comunală, vidimat de oficiul pretorial. 5. Declarațiunea că nu capătă din alt loc vre un știpendiu.

Ear la cele de sub f) pe lângă atestat de botez, atestat școlastic de cel puțin a 4-a clasă elementară și atestat de sărăcie și contract încheiat cu maiestru la care se află în învățatură.

Din ședința comitetului „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută la Sibiu în 3 Septemvrie n. 1884.

Iacobu Bologna, v.-pres.

G. Baritiu, secretar.

Nr. 3967/1884.

[83] 2--3

Concurs.

Duminecă la 5 Octomvrie st. n. a. c. 10 oare a. m. în cancelaria comunală din Tălmăcel se vor da în chirie pe calea licitațiunii:

- a) Dreptul de crișmărit pe timpul dela 1 Ianuarie 1885 până la 31 Decemvrie 1887. Prețul strigărei 1200 fl. la an. b) Dreptul regal de morărit pe timpul dela 1 Ianuarie 1885 până la 31 Decemvrie 1887. Prețul de strigare 850 fl. la an. c) Dreptul de vênat pe teritorul numitei comune pe timpul dela 1 Ianuarie 1885

până la 31 Decemvrie 1890. Prețul de strigare 12 fl. la an.

Licitanții vor depune un vadiu de 10% înainte de începerea licitațiunii se vor primi și oferte în scris timbrate și provădute cu vadiul recerut.

Condițiunile mai amănunțite se pot vedea până la ziua numită de licitare atât la subșcrisul oficiu, cât și în cancelaria comunală din Tălmăcel.

Sibiu, 20 Septemvrie 1884.

Oficiul pretorial.

Merită atențiune! [51] 25

Epilepsie

bolnavi de convulsii și de nervi află ajutor sigur prin metoda mea. Onorar numai după succese învederate. Tractament prin epistole. Sute s'au vindecate.

Prof. Dr. Albert.

Paris, 6, Place du Trône.

G. A. GROSS mai nainte GROSS & ZINTZ

Piața mare Nr. 17 (lângă farmacia lui Teutsch)

recomandă onoratului public p. t. depositul său de mărfuri de manufactură și de modă ales și din nou asortat personal în Viena pentru sezonul de toamnă și de iarnă, anume: cele mai noue stoffe de haine de flanelă, kasan, cheviot, diagonal, beige etc.; cachemire negre, albe și colorate, catifele (barșoane) de bumbac și de mătăasă, noblesse, faille și mătase, satin-merveilleux, atlasuri negre și colorate, blane ca decorare pentru mantale și vestimente, satin de plapome, stoffe de rețele pentru perdele, perdele-jute și stoffe de mobile, mai departe un asortiment bogat de paltoane de toamnă și de iarnă, mantale de ploaie și jachete, șaluri de cap și de învălit, mufuri, cuverte de masă, covoare pentru sofe, pentru pat, pentru părete și odaie, materii de in pentru masă și serviete de cafea, salte, gradl, piquet, barchet, șinorat pentru vestimente și blane, kalmuk, materii Sternberger, stoffe chiffon și oxford pentru cămeși bărbătești, materii de ploaie, ombrele, mănuși glacé și de postav, evantalii, albituri pentru domni și doamne, rochii de pislă, veste împletite, ciorapi, dantele, panglicii, rise și mulți alți articoli aparținitori de specialitatea aceasta, neamintiți aici, pe lângă prețuri foarte moderate.

Comande externe se efectuează prompt și consciențios pe lângă rambursă postală.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Large table with multiple columns showing train schedules between various cities like Budapest, Arad, Timisoara, Sibiu, and Cucerdea. Includes train types (Tren de persoane, Tren accelerat, Tren omnibus) and departure times.

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.